

Iroun Beretitenti Thomas S. Monson

Te Ongotaeka e Uoti Kakabwaiā

Atatai n te koaua ao kaeka nakon ara titiraki aika korakora a roko nakoira ngkai ti ongotaeka nakon ana tua te Atua.

Tariu ao mwaneu aika kam tangiraki, ai kakatongara ngai n raoni ngkami n te ingabong aei. I ukoukora kan ataakin ami onimaki ao ami tataro ngkai I kaeka nakon te tibwanga are N na taetae iai nakoimi.

Inanon rooro nako, mwaane ao aine a ukoukori ataibwai ao atatai ni kaineti ma te maiu ae mamate ao aia tabo ao nakoia iai, ai aron naba te kawai nakon te rau ao te kuku-rei. Te kakae aei e karaoaki iroura n tatabemanira.

Te ataibwai ao te ota a tauraoi nakoia aomata ni kabane. A kaonaki n taian koaua ae akea tokia. N Doctrine ao Covenants mwakoro 1, kibuna 39, e taekinna bwa te Uea bon te Atua, ao te tamnei e kaoti rekooti, ao rekooti a bon koaua, ao te koaua e teimatoa n tainako n aki totoki.

Te tia kario e koreia:

E ngae ngke bwaai ni kabane i karawa ao n te aonaaba a kamaunanoakoaki ke a uruakaki, Te koaua, raon te bwai ae iai

rabwatana, e na tokanikai iaon te kangaanga ae korakora, Akea tokina, e aki bibitaki, n aki totoki.¹

Tabeman a na bon titiraki, "E na kuneaki ia te koaua anne, ao ti na kanga ni kina?" E katanoata te Uea n te kaotioti are e anganaki te Burabeti Iotebwa Timiti i Kirtland, Ohio, ni Meei 1833: te Uea e taekinna:

"Te koaua bon atatai iaon bwaai aika ngkai, ao n aroia ake ngkoa, ao n aroia nakon taai aika a na roko... .

"Tamnein te koaua bon te Atua... .

"Ao akea ae na karekea bwaninna ti ngkana e kawakin ana tua.

Anne e kawakin ana tua te Atua e na karekea te koaua ao te oota, ni karokoa e kakororoaaki n te koaua ma atakin bwaai ni kabane.²

Ai mimitoringira te berita! Anne e kawakin ana tua te Atua e na karekea te koaua ao te oota, ni karokoa e kakororoaaki n te koaua ma atakin bwaai ni kabane.

Akea kainnanoam ngkoe ao ngai,

n te roro n atatai ngkai bwaninin te euangkerio e a tia ni kaokaki, ni kaotaki iai aron kakaean te koaua n te aro ae e tuai man kakaraoaki ma imwaaina. Te Tama n tangira are I Karawa e a tia ni katanei kawai ao ni katauraoi kairi aika aki bwaka—are *te ongotaeka*. Atakin te koaua ao kaeka nakon ara titiraki aika korakora e roko iroura ngkai ti ongotaeka nakon ana tua te Atua.

Ti reiakina te ongotaeka rinanon maiura. Ni moanaki man ngke ti uarereke, tibwanga akanne ibukin kawakinara a kaman tei bwa kairi ao tuua ni kakoauai kamanoakira. Te maiu e na bebete riki nakoira ni kabane ngkana ti ongotaeka nakon tua ni kabane. A mwaiti ibuakora, e ngae ngke, reirei rinanon taneiai n te wanawana n bwainakin te ongotaeka.

Ngke I a bon ikawai, ni katoa tiamwa ni moan Turai ni karokoa moan Tebetembwa, au utu a tiku n te kaebin n te Vivian Park i Provo Canyon i Utah.

Temanna mai irouia raraou n taai ni motirawa akanne n te kanion bon Danny Larsen, are ana utu iai naba aia kaebin aia utu n te Vivian Park. Ni katoa bong ngai ma ngaia ti ririaki n te tabo anne ni karaoi mwakuri aika kaunga, te akawa n te nei ao n te karanga, n rikoi atibu ao kaubwai riki tabeua, tamwarakei maunga, n tamwatamwa, ao n tii kakuku-reira ni katoa miniti ni katoa aoa ni katoabong.

N te ingabong teuana Danny ao ngai ti baireia bwa ti kan nako ni kae-mbwaea n te tairiki anne ma raoraora n te kaenion. Ti tii kainnanoia ni kaitiaka te tabo n te marae ae uakaan

are ti na kona ni bootaki iai. Uteute n Tuun are e kaona te marae e a riki-rake ao ni mauteretere ao ni kateke-teke, ni karika te marae bwa e aki tau ibukin ara waaki. Ti a waaki ngkanne ni kouti uteute ake a ririeta, ni baireia ni kaitiaka ara tabo bwa e na rababa n mronron. Ti buritii man katikii ni kabanei korakorara, ma ae ti kona bon moan te uarereke man uteute aika matoatoa are ti a tia ni kouti. Ti ataia bwa te mwakuri aei e na bong bongina, ao a bon bane korakorara ao ingaingan nanora a kerikaaki.

Ao imwiina te bwai are e roko n au iango I taku bwa katokan ara kanganga ngai are te waniua n ririki. I taku nakon Danny, Te bwai ae ti kainnanoia bwa ti na kaurai uteute aikai. Ti tii *kaura* te uteute ni katomimia!" E a kaman kariaia, ao I a biri nakon ara kaebin n ana tabeua te matiati.

Tao iai ibuakomi are e taku bwa a kariaiakaki te ririki ae waniua ni kabonganai matiati, I kan kaitiakia raoi bwa ngai ao Danny ti tabuaki ni kabonganana te matiati n akean ana tararua te ikawai. Ti uaia ni kauri-ngaki n tainako kakamakun te ai. E ngae n anne, I ataia bwa a kawakina ia te matiati au utu, ao ti kainnanoia ni kaitiaka iai te marae. N aki iangoa te kauoua ni iango, I biri nakon ara kaebin n anai tabeua kainimatiati, n taraia raoi bwa akea ae e noorai. I karabai inanon au buua teuana.

Ni birirkaki nakon Danny, ni kukei bwa inanon au buua iai buokan katokan ara kanganga. I uringa n iangoan te ai bwa e na ura tii nakon are ti tangiria ao imwina bon te bwai ae e na bon bua irouna.

I kakia te matiati iaon te atibu ao I kaura te bwariko n uteuten Tuun. E kia ai aron are e kabwaroaki te karetin. N te moan tai ngai ma Danny ti kukei ngke ti matakauakini uteute ni maunanako, ma e waekoa n ota bwa te ai arei e bon aki toki irouna. A nako nanora ngkai ti ataia bwa akea te bwai ae ti kona ni karaoia ni katokia. Te urarake n ai e a tabe n ira te uteute nako rarikin maunga, n tiringi aroka ao bwaai ni kabane ake a tei imwaina.

N tokina akea riki ara iango ma ti a biri ni kakaea buokara. N te tai ae waekoa ni kabane mwaane ao aine ake a kona n roko a biriaitu ma baki aika a mwaimwai, n ororei ura nai ni kataia n tiringii. Imwiin tabeua te aoa a bane ni mate uran te ai. Aroka ake a ririeta a maiu, ao e aki roko te ura ni mweenga are e bon kona n roko iai.

Ngai ao Danny ti reiakin kanganga tabeua ma reirei aika a kakawaki n te bong anne—tiaki te bwai ae uarereke man kakaawakin te ongotaeka.

Iai kaetieti ao tua ni buoka kakoauan kamanoan rabwatara. N aron anne, te Uea e anga kaetieti ao tua n buoka kakoaua ibukin kamanoara n te maiu n tamnei bwa ti aonga n tokanikai ni mwanangara n te maiu ae mamate are e kakamaku n tabetai ao n oki rikaaki n tokira nakon Tamara are I Karawa.

Tienture aika a nako, nakon te roro ni katei are te angakarea n te man, Tamuera e taekinna ma te ninikoria, "Noria, e raoiroi riki te iri nanon taeka nakon te karea, ao e raoiroi riki te kan ongotaeka nakon neneiaia titu-mwane."³

Ni koron boong aikai, te Uea e kootia nakon te Burabeti Iotebwa Timiti bwa e kainnanoa te nano ao te kantninga ae ingainga; ao are e ingainga ao e ongotaeka a na kang aika raraoin aban Tion ni boong aikai."⁴

Ni kabane burabeti, n rimoa ao n taai aikai, a ataia bwa te ongotaeka e kakaawaki nakon kamaiuara. E taekinna Nibwaai, "N na karaoi baike e a tia n tua te Uea."⁵ E ngae ngke a kerikaaki aia onimaki tabeman ao n aia ongotaeka, akea te tai teuana ae e bwaka iai Nibwaai ni karaoi ake e tuangng a te Uea. N tokina a kabawaaaki te roro aika mwaiti.

Rongorongan ana ongotaeka Aberaam ao Itaaka bon te karaki ae riinga te nano. Ai kangangara marakin Aberaam, n ongotaeka nakon ana tua te Atua, n ana natina ae tangiraki Itaaka nakon te aba are Moria n anga bwa te karea. Ti kona n iangoa rawawatan nanon Aberaam ngke

e mwananga nakon te tabo are e baireaki? Te koaua te maraki e kabuta rabwatana ni kakorakaia ana iango ngke e kabaea Itaaka, ni kawenea iaon te bao ni karea, ao n ana te biti bwa e na tiringnga. Ma te onimaki ae aki nanououa e kaota ana onimaki iroun te Uea, e kaeka nakon ana tua te Uea. Ai mimitongira taekinana, ao te kamimira ae e nako maia: "Tai kaki baim iaon te tei, ao tai karaoa te b'ai teuana nako ina: ba I bon ataiko ngkai ba ko mamaka te Atua, ngkai ko aki taua natim, ae am riki temanna mai Rou."⁶

E a tia n nooraki ao ni kataaki Aberaam, ao ibukin ana onimaki ao ana ongotaeka te Uea e anganna te berita ae moan te mimitong: "Ao a na bane botanaomatan aonaba ni kabwaia iroun am kariki, bwa kioaina ngkai ko kan ongo banau."⁷

E ngae ngke ti aki tuangaki bwa a na noraki ongotaekara n te aro ae kamimi ao te aro ae kakorakaia te nano, te ongotaeka e kainnanoaki mai iroura naba.

E taekinaki iroun Beretitenti Joseph F. Smith n Okitobwa 1873, "Te ongotaeka bon te moan tua i karawa."⁸

E taku Beretitenti Gordon B. Hinckley, "Kukureia Aomata aika Itiaki ni Boong aika Kaitira, te rau irovia Aomata aika Itiaki ni Boong aika Kaitira, rikirakeia Aomata aika Itiaki ni Boong aika Kaitira, kakabwaiakia Aomata aika Itiaki ni Boong aika Kaitira, kamaiuaia n te maiu are akea tokina ao karietataakia te botannao-mata aei e wene inanon te ongotaeka nakon ana reirei. . . te Atua."⁹

Te ongotaeka bon anuaia burabeti; e a tia ni kareke te korakora ao te atatai nakoia n rooro nako. E kakaawaki ibukira bwa ti na ataia bwa ngaira, naba, ti kabaeaki nakon te aekaki n korakora ao te atatai anne. E tatauraoi n tainako ibukira ni katoabong ngkai ti ongotaeka nakon ana tua te Atua.

Rinanon ririki aika a mwaiti, I atia n ataia aomata aika aki warekaki mwaitia ake a tia ni karaoi

kakaonimaki ao ongotaeka. I a tia ni kakabwaiiaaki ao ni kaungaaki irouia. I bia tibwa rongorongoia uoman aomata.

Walter Krause bon te membwa ae matoatoa n te Ekaretia ngaia ma ana utu, a maeka n te tabo ae ataaki bwa Tiaman Mainiku imwiin te Kauoua ni Buaka n te Aonaaba. Ni kaitara ma te kairimatoa ibukin akean te inaomata n te tabo aei n tain te buaka n te tai anne, Tari Krause bon te aomata ae tangira ao e beku ibukin te Uea. E kakaonimaki ao e teimatoa ni kakoroi mwiokoana ake e anganaki.

Te mwaane are temanna bon, Johann Denndorfer, ae kain Hungary, e rairaki nakon e Ekaretia i Tiaman ao e bwabetitoaki ikekei n 1911 ngke 17 ana ririki. E aki maan imwiin okina nako Hungary imwiin te Kauoua ni Buaka n te Aonaaba, e kunea bwa e karabutinaki n abana, n te kaawa ae Debrecen. Te kainaomataki a tuai n anganaki kain Hungary.

Tari Walter Krause, are e aki kina Tari Denndorfer, e karekea mwiokoana bwa e na riki bwa ana tia reirei ni kakakwari ao e na kakawaria n tainako. Tari Krause e wetea toana ni kakawari ao e taku nakoina, "Ti a tia ni karekea te mwioko bwa ti na kawara Tari Johann Denndorfer. Ko tauraoi n irai n nooria ao n anganna rongorongan te euangkerio?" Ao imwiina e reitia, "Tari Denndorfer e maeka i Hungary."

E kubanako ngke e kaeka toana, "Ti na mwananga n ningai?"

"Ningabong," e karekea te kaeka mai iroun Tari Krause.

"Ti na okira n ningai mwengara?" e titiraki toana.

Tari Krause e kaeka, "O, tao teuana te wiiki—ngkana aronabwa ti oki."

A taonnako taan kakawari ake uoman ni kawara Tari Denndorfer, ni mwananga n te turein ao te bus mai meangmainikun Tiaman nako Debrecen,—te mwananga ae ababaki. Tari Denndorfer e tuai man karekeia ana tia reirei ni kakawari

imwain te buaka. N te tai aei, ngke e noriia ana toro te Uea, e taonaki n te kakaitau bwa a roko. Te moan tai e aki taubai ma ngaia. E nakon ana ruu ni matu n ana te bwaoki ae uarereke n ana kaebineti are ana kabwianibwai inanona are e kawakinna inanon ririki aika bat. E anga ana kabwianibwai nakoia ana tia reirei n te mweenga man taku, Ngkai I a roko irarikin te Uea. *Ngkai* I namakinna bwa I tau n iobai ma ngkami ana toro te Uea!" Tari Krause e tuangai imwiina bwa e riingaki iaon karaki nako n iangoia bwa te tari ae kakaonimaki aei, are akea reitakina ma te Ekaretia inanon ririki aika mwaiti, e a tia n ongoetaeka n teimatoa ni kawakina ana kabwianibwai man ana mwane are e karekea ni kabwaka 10 te betienti bwa ana kabwianibwai. E a tia ni kawakinna n aki ataia bwa n ningai ke ngkana e kona ni karekea ana tai ni kabwaka.

Tari Walter Krause e mate ruaiwa te ririki n nako n ana ririki ae 94. E beku ma te kakaonimaki ao te ongoetaeka inanon maiuna ao e riki bwa te kaunganano nakou ao nakoia ni kabane ake a kina. Ngkana e tuangaki bwa e na karaoi katabeana, e aki kona n titiraki, e aki ngurengure, ao e aki kakaai anga ni birinako.

Tariu ao mwaaneu, te kakatai ae korakora n te maiu aei bon te ongotaeka. "Ti na kataia ikai," e taku te Uea, "n nooria ngkana a na karaoi bwaai ake e tuangiia te Uea ae Atuaia bwa a na karaoi."¹⁰

E taekinna te Tia Kamaiu, "Ni kabane ake a na karekea te kakabwaia mai iroun te Uea ana riai n iri tua ake e anga te kakabwaia anne, n aron are e moan kateaki imwain karikan te aonaaba."¹¹

Akea te banna ni katoto ae korakora riki nakon are iroun te Tia Kamaiu. Mai irouna, e taekinna Bauro:

"Bon te Nati, ma e reireiaki naba te ongotaeka ni baike e maraki iai;

"Ao e riki ni koro-raoi, ao e riki iai

bwa te tia Karika te maiu are aki toki nakoia akana ira nanona."¹²

Te Tia Kamaiu e kaota raoi ana tangira ni koaua te Atua man maiukanan te maiu ae kororaoi, man karinean ana mition are bon ana bwai. E aki kainikatonga. E aki kaonaki n te kamoamoa. E aki katibananakoa te onimakinaki. E bwaina te nanorinano n tainako. E karinerine n tainako. E ongotaeka n tainako..

E ngae ngke e kaririaki iroun te tia kairiri ae kewe, riki te riaboro; e ngae ngke E mamaara man te aki mamamatam inanon 40 te ngaina ao 40 te bong ao e roko irouna te baki; ao ngke te aomata are e buakaka e angan Iesu te iango ae rangin n anai nano man kabwakabwaka, E anganiira te katooto iaon te ongotaeka mairoun te Atua man teimatoa n ira te bwai ae ataia bwa E eti.¹³

Ngke E kaitara ma te maraki i Ketetemwane, ike E korakai ni kaitara te maraki anne are e kabwarabwaraaki iai" maonona bwa kanga timtimin te rara are e bwaka nako aontano,"¹⁴ E anga te katooto iaon te Nati ae ongotaeka ngke e kangai, "Tamau, ngkana e riai i Roum, ao ko na uotaanako te mwangko aei mai Rou: ma e na aki iraki nanou, ma e na karoaki nanom."¹⁵

Te Tia Kamaiu e tuangiia ana Abotoro n taai akekei, E tuangko ao ngai, "Iriirai."¹⁶ Ko tauraoi n ongeaba?

Te ataibwai are ti ukoukoria, kaeka ake ti karekei, ao korakora ake ti kainnanoi n te bong aei ni kaitarai kakaewenako aika mwaiti ao bitaki n te aonaaba a kona n reke ioura ngkana ti ongotaeka nakon ana tua nako te Uea ma nanora. I taekini riki ana taeka te Uea: Anne e kawakin ana tua te Atua e na karekea te koaua ao te oota, ni karokoa e kakororaoaki n te koaua man atai bwaai ni kabane¹⁷

Bon au tataro ae mangori bwa ti na bane ni kakabwaiaki ma kanunga aika mwaiti nakon te ongotaeka. N aran Iesu Kristo, ara Uea ao Tia Kamaiu, amen.

BWAI AIKA A NA TARAAKI

1. "Oh Say, What Is Truth?"
Taiān Anene, nambwa. 272)
2. Doctrine ao Covenants 93: 24, 26–28
3. 1 Tamuera 15:22.
4. Doctrine ao Covenants 64:34
5. 1 Nibwaii 3:7.
6. Karikan bwaii 22:12.
7. Karikan bwaii 22:18.
8. Joseph F. Smith, "Discourse,"
Deseret News, Nobembwa 12, 1873, 644.
9. Gordon B. Hinckley, "If Ye Be Willing and Obedient," *Ensign*, Ritembwa 1971, 125.
10. Abraham 3:25.
11. Doctrine ao Covenants 132:5
12. Ebera 5:8–9.
13. Tara Mataio 4:1–11.
14. Ruka 22:44.
15. Ruka 22:42.
16. Ioane 21:22.
17. Doctrine ao Covenants 93:28

Reirei Ibuskin Ara Tai

Reirei n te nakoa ni Ibonga te Merekiteraka ao te Bootaki n Aine i aon te kaaua n Taabati a tangiraki nakon "Angareirei ibuskin Ara Tai". Man reirei aikai a kona n katauraoaki man teuana ke maroro ake a kanakoaki n te maungatabu ni kabuta ae e a tibwa nako (taraa te tiata inano). Beretitenti nTiteiki ao mwakoro a kona n rineaia bwa e ngaa reirei ake ana kabonganaki, ao ana anga te katabeaki nakoia bitiobi ao beretitenti ni mwaanga. Taan kairiri mwaane n te nakoanibonga n te Merekiteraka ma taari aine n te Bootaki n Aine a na kamatebwai reirei aikai ni katoa Taabati.

Naake a ira te kaua n Reirei n Tabati a kaungaaki bwa a na kamatebwai a o n uotii nakon te kiraati maroro ake a koreaki n te maekatiin n te kabanea ni maungatabu ni kabuta.

Tabeua iango ibuskin Katauraoan te Reirei man taian Maroro

Tataro bwa te Tamnei ae Raoiroi e na mena iroum ngkana ko

kamatebwai ao n reirei iaon (taian) maroro. Ko kona ni kaririaki bwa ko na katauraoi reirei man bwaii tabeua, ma maroro n te maungatabu bon te karikiram aika a tia ni kariaiakaki. Tabem bwa ko na buokiia aomata n reiakina ao ni maiuakina te euangkerio are e rei-riaki taekana n te maungatabu ae e a tibwa otinako ma n te Ekaretia.

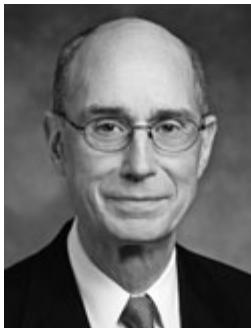
Manga rinanon (taian) maroro, taratarai koaua ao reirei ake a kaitara ma kainnanoia kaain te kiraati. Taratarai naba karaki, kiibu nakon koroboki aika a tabu, ao mwakoro n taeka man (taian)maroro ake a na buokiko n reiakinii koaua aikai.

Kamataata raoi bwa ko na kangaa n reiakin reirei ao tuua. Iangoi ao ni karin titiraki n buokiia kain te kiraati

- Taratarai reirei ao tuua n (taian) maroro).
- Iangoi nanoia.
- Tibwa te oota, iango, atatai, ao kakoaua nako.
- Karaoi reirei ao tuua aikai ni maiuia.

REIREI ANA REIAKINAKI N TE NAMWAKAINA	BWAII N REIREI N TE KAAUA N TABATI
Eberi 2013–Okitobwa 2013	Reirei ake a kanakoaki n Eberi 2013 n te maungatabu ni kabuta*
Okitobwa 2013–Eberi 2014	Reirei ake a kanakoaki n Okitobwa 2013 n te maungatabu ni kabuta*

* Ibuskin te reirei n te kaua n Tabati n Eberi ao Okitobwa, reirei ao maroro a kona n rineaiki man maungatabu aika a nako ke man are e a tibwa tia n nako. Maroro a tauraoi n taetae aika a mwaiti n conference.lds.org.

Iroun Beretitenti Henry-B. Eyring
Moan Kauntira n te Moan Beretitentii

"Nakomai Nakoiu"

Man Ana taeka ao Ana Banna ni katoto, Kristo e a tia ni kaotia nakoir aaron kaniara riki Nakoina.

kukurei n raoni ngkami n te mangatabu aei n Ana Ekaretia Jesu Kristo Ibukiia Aika Itiaki ni Boong Aika Kaitira. Aio bon ana Ekaretia. Ti katoka arana iaora ngkai ti rin n Abanueana. Ngaia te Atua, te Tia Karikibwai, ao e kororaoi. Ngaira rabwata aika a na mate ao ni bure. N anne ma Ana tangira ibukira ao ara utu, E kaoira bwa ti na kaan riki Nakoina. Aikai ana taeka: "Kaaniko riki nakoiu ao N na kaniiai nakoim; beku mwaaka n ukoukorai ao ko na kuneai; bubuti, ao kona anganaki; karebwerebwe, ao e na kaukaki nakoim."¹

N tain te Itita aei ti kauringaki ibukin tera ngkai ti tangiria ao man te berita are E karaoia nakoia Ana reirei aika a kakaonimaki bwa a na riki bwa raona aika E tangiriia. Te Tia Kamaiu e karaoi berita ao e tuangiira arora, n ara beku nakoina, E roko nakoir. Teuana te katoto bon te kaotioti na-kon Oliver Cowdery ngke e beku ibukin te Uea ao te Burabeti are Iotebwa Timiti n rairakin ana boki Moomon: Te Uea e tuanga Oliver bwa e atia n taetae nakoina ibukin nanona. Oliver e kainnanoia ni kawakin ana reirei te Uea inanona. E na kakaonimaki ao e

na mwakuri korakora ni kawakin ana tua te Atua ao e na otabwaniniaki ni baina n tangira.²

I namakina te kukurei ni kaniiai riki nakon te Tia Kamaiu ao Rokona ni kaan irarikiu riki n tainako rinanon mwakuri n ongotaeka nakon ana tua aika bebetē.

Ko a tia ni karekei namakin aikai. Tao ngke ko rineaia n irira te botaki n toa. E kaan nakoiu n te Tabati ngke I rang uarereke. Ni boong akekei ti butimwaea te toa n tain te botaki n te tairiki. Uringan te bong teuana ae e raka iaon 65 te ririki n nako, ngkei I kawakin tuua n ikotia au utu ao Aika Itiaki, e bon teimatoa naba ni kaanai nakon te Tia Kamaiu.

E bon roo ao e kamwaitoro tinaniku. I uringa namakinan te ota ao te abue n te umwantabu n te tairiki anne ma au karo. Ti ana te toa, are kabutaki iroun te nakoanibonga ae te Aaron, ni berita ma Tamara are I Karawa ma n aki toki n ururingngā n tainako Natina ao ni kaawakin Ana tua nako.

N tokin te botaki ti anenea te kuna n taromauri "Tiku Irou Bwa E a Kani Bong," ma taekana inanona "O te Tia Kamaiu, tiku irou bwa e a kani bong."³

I namakina ana tangira te Tia Kamaiu ao kanna n te tairiki anne. Ao I namakina ana rau te Tamnei ae Raoiroi.

I tangiria ni manga kabouua te namakin n tangira iroun te Tia Kamaiu ao Kaanniaaki are I namakinna n tain te botaki n toa n au tai ni kai-rake. Ia tibwa manga kawakina te tua teuana. I ukeuke ni koroboki aika a tabu. Inanova, I ataia bwa I kona ni manga oki riki ni karekea te Tamnei ae Raoiroi bwa nna namakinna are a namakinna ana reirei ake uoman n utin te Uea are a namakinna ngke E butimwaea aia kakao n roko inanon mwengaia ao n tiku irouia.

I warekia n ana katenibong imwiin Taurakina n te Kaibangaki ao taunakina. Aine aika kakaonimaki ao tabeman a kunea te atibu bwa e karabinoakinako man te ruanimate ao ai akea rabwatana ikekei. A otinako ma aia tangira Nakoina ni kabira rabwatana.

Uoman anera a tei irarikia ao a titiraki bwa bukin tera a maaku, ni kangai:

"Bukin tera kam ukoukora teuare e maiu ibuakoia mate?

"Akea ikai, e a tia n uti: uringa ngke e taetae nakomi ngke e mena i Kariraia,

"ni kangai, Natin te aomata e na kamwaneaki ni baia mwaane aika taan bure, ao e na tauraki n te kaibangaki, ao e na manga uti n te katenibong."⁴

Ana Euangkerio Mareko e reita te karaki mai iroun te anera temanna: "Ma kam na nako n tuangia ana reirei ma Betero bwa E rimoaia n nako Kariraia: ane kam na noria iai, n ai aron ana taeka rimoa nakoimi."⁵

Abotoro ao ana reirei a iokotaki i Ierutarem. N ai arora, a bon maaku ao a mimi ngke a botaki n taetae iaon matena ao ribotinan manga utina are e nanonaki ibukiia.

Uoman ana reirei a rianna n te bwakantai anne mai Ierutarem iaon te kawai nako Tamateko. Kristo are manga uti e kaoti nakoia iaon te kawai ao e rianna ma ngaiia. E roko ni kawariia te Uea.

Ana boki Ruka e kariaia bwa ti na rianna ma ngaiia:

“Ao ngke a tabe n taetaenikawai, ma n neneri ao E kania Iesu ao E airi ma ngaiia.

“Ao a tauaki mataia ba a na aki kina.

“Ao E taku nako ia, Taeka ra akana kam taekin iroumi, ngkai kam nako-nako? Ao a tei ni mata n nanokawaki?

“Ao temanna irouia uakekei, are arana Kireoba, e kaeka ni kangai, Ko maeka n iruwa i Ierutarem, n te aro are ti Ngkoe ae ko aki atai baika a riki iai ni bong aikai?”⁶

A tuangna te bwai are a nanokawaki iai bwa Iesu are e a tia ni mate ngke a onimakinna bwa ngaia ae e nang kamaiuia Iteraera.

Tao bon iai te tangira ni bwanaan te Uea are manga uti ngke E taetae nakoia ana reirei aika nanokawaki n nanoanga:

“Ao ngaia e taku nakoia, Ngkami aika kam nanobaba, ao kam waermwe n iri nanon bwaai ni kabane ake e atongi te burabeti..

“Tiaki e riai ba E na maraki ni mate te Kristo ni baikekei, ao ba E na rin n neabakina?

“Ao E kaeti nako ia baike E taekinaki iai n te baibara ni kabanea, ni moa ni kaeti mairouni Mote ao mairovia buareti ni kabaneia.”⁷

Ngkanne e roko te tai are e kabuea nanou man ngke I uarereke:

“Ao a kania te kawa are a nako iai: ao Ngaia E bakaea te nako riki.

“Ao a kairoroa ni kangai, Ko na tiku iroura: bwa e a kani bong, ao e a kan toki te ngaina. Ao e rin n tiku irouia.”⁸

Te Tia Kamaiu e butimwaea te

kakao n te tairiki anne n rin n aia auti Ana reirei irarikin te kawa are Emauti.

Ao ngke E rarikiriki n amarake ma ngaia, ao E ana te berena, ao E tataro; ao E tabeutaia, ao E anganija. Ao a kaureaki mataia, ao a kina; ao E mauna naba mai rouia. Ruka e koreia ibukira aia namakin reirei ake a kakabwaiaki. “Ao a I taetae irouia, Tiaki a bue nanora I nanora, ngke E taetae ma ngaira I nanon te kawai, ao ngke E kabara nanon te Baibara nakoira?”⁹

Ao a tei rake n te aua naba arei, reirei ake uoman ao a okira Ieruatarem ao a kaongoia uake tengau ma temanna te bwai are e riki nakoia. N te tai naba anne e manga kaoti riki te Tia Kamaiu.

E kaoki taeka ni burabeti n Ana mition n tiringaki ibukin aia bure ni kabane natin Tamana ao n urua kabean te mate.

“Ao e taku nakoia, E koreaki n ai aron aei, ba E na maraki ni mate te Kristo, ao ba E na manga uti mai buakoia mate n te katenibong:

“ao bwa e na tataekinaki rairan te nano ma kabarani bure n arana I buakoia botanaomata ni kabaneia nimoa n taekinaki I Ierutarem.

“Tani kaotioti ngkami ni baikai.”¹⁰

Ana taeka te Tia Kamaiu a bon koaua nakoira n ai aroia naba Ana reirei ngkekei. Ngaira taan kakoaua ni bwaai aikai. Ao te Itiaki n te mimitolong ti na butimwai ngkai ti bwabetitoaki inanon ana Ekaretia Iesu Kristo ibukiia Aika Itiaki ni Boong Aika Kaitira ae e kamatataki nakoira iroun te burabeti Aramwa tienture aika a nako n ranin Moomon:

“Ao e koro bukina bwa e kangai nakoia: taraia, aikai nein Moomon (bwa anne aria) ao ngkai, ngkana kam tangiria ni kaaina ana nanai te Atua, ao n aranaki, bwa ana botanaomata, ao tauraoi ni katokaa iaomi rawawataia raomi, bwa aonga ni beebeete.

Eng, ao n tauraoi n tang ma ake a tang; eng ao ni karau nanoia ake a kainanoa karauan nanoia, ao n riki bwa taan kakoaua ibukin te Atua n taainako ao ni bwaai nako, n tabo nako ake kam nako iai, ni karokoa

matemi, bwa kam aonga ni kabooaki iroun te Atua, ao n rin ibuakoia ake a na ira te moan mangauti, bwa e aonga n reke iroumi te maiu are akea tokina—

“Ao ngkai I kangai nakoimi, ngkana aio are tangiria nanomi, ao tera bukina ba kam na aki kan bwabetitoaki inanon aran te Uea, n riki bwa te tia kakoaua ibukina ao ni karaoa te berita ae tabu mangaia, bwa kam na toro irouna ao ni kawakin ana tua, bwa e aonga ni kabatia Tamneina ni karuo nako aomi?

“Ao ngke a tia n ongo te botannomata taeka aikai, ao a uboi baia n te kimwareirei, ao a kangai: Anne bon kukurein nanora.”¹¹

Ti mena ian te berita ae tabu n tabekiarake ake a kainnano ao n riki bwa taan kakoaua iroun te Tia Kamaiu n abwakin maiura.

Ti na kona ni karaoia n aki bwaka ti ngkana ti namakina ara tangira ibukin te Tia Kamaiu ao Ana tangira ibukira. Ngkai ti kakaonimaki nakon berita ake ti karaoi, ti na namakina ara tangira Ibukina. E na rikirake ibukina bwa ti na namakina Mwakana ao Kaanna riki nakoira inanon Ana mwakuri.

Beretitenti Thomas S. Monson e kauringiira n tainako n ana berita te Uea nakoia ana reirei aika a kakaonimaki: Ao are e butimwai ana toro e mena naba ngaia ikekei, bwa e na nako ni katauraoa mwaia, ao e na mena i angataia ao i angamaingia, ao tamneina e na memena inanoia. Ao ana anera e na katobibia, n tabekiarake.¹²

Iai te kawai teuana are ngkoe ao ngai ti namakina bwa e kaan riki nakoira. Ngkai ti anganna ara ibuobuki ae bane nanora iai, E kannia riki nakoia ake ti tangiriia n ara utu. Ni katoa tai are I weteaki n ana mwa-kuri te Uea ni mwaing ke ni kitania au utu, I a tia ni kaan n nooria bwa te Uea e kakabwai a kainnabau ao natiu. E katauraoia toro te tibwanga n tangira ni kaniia au utu Nakoina.

Ko a tia n namakina te kakabwai a naba anne inanon maium. A mwaiti iroumi ae iai aia utu ae a tangiriia

aika kitana te kawai nakon te maiu ae akea tokina. Ko titiraki bwa tera riki ae ko kona ni karaoia n uotia rikaaki. Ko kona ni katan iaon te Uea ni kaniia riki nakoina ngkai ko beku ibukina inanon te onimaki.

Kam uringa ana berita te Uea na-kon Iotebwa Timiti ao Sidney Rigdon ngke a raroanako ma aia utu iaon Ana mwakuri: "Raou ae Sidney ao Iotebwa, ami utu a marurung; a mena inanon baiu, ao Nna kawakinia raoi ngkai kam karaoa ae raoiroi ibukiu; bwa irou iai te mwaaka ni kabane."¹³

N aroia Aramwa ao King Motiae, tabeman kaaro aika kakaonimaki a beku ibukin te Uea n te tai ae ababaki ma iai natia aika tionako n aki tara aia anganano aia karo ibukin te Uea. A tia ni karaoi bwaai ni kabane n akea te bwai ae tukiia, n aron naba aia ibuobuoki raoia aika tangira aika kakaonimaki.

Aramwa ao Aika itiaki n ana bong a tataro ibukin natia te mwane ao natin te Uea are Motiae. E roko te anera. Ami tataro ao aia tataro naake a kammwakuri aia onimaki e na kaira ana toro te Uea ni buokiia kain ana utu. A na buokiia ni rinea te kawai nakon mwengaia nakon te Atua, e aoria ngke a kaririaki ioun Tatan ma ana aomata, are oin aia kantaninga bwa a ana urui utu n te maiu aei ao te maiu are akea tokina.

Ko uringa ana taeka ake e taekin te anera nakon Aramwa te tee ao natin Motiae n aia kakaitara: "Ao e a manga kangai riki te anera: Taraia, ea tia te Uea n ongo aia tataro ana botanamata, ao ana tataro naba ae Aramwa, ae tamam; bwa e a tia n tataro ma te onimaki ae korakora ibukim bwa ngkoe ae ko na anganaki ataakin te koaua; mangaia ae aio bukin ae I a roko iai bwa N na kaota nakoim mwaakan ao korakoran te Atua, bwa aonga ni kaekaki aia tataro ana toro n aron aia onimaki."¹⁴

Au berita nakoim ngkoe ae ko tataro ao ni beku ibukin te Uea e aki

kona n reke kakabwaia ni kabane ake ko tangiri ibukim ao am utu. Ma I kona ni berita nakoim bwa te Tia Kamaiu e na kaniia riki nakoim ao ni kakabwaia ma am utu n te kabanea n tamaroa. Ko na karekea te rau-nano n Ana tangira ao n namakina te kaeka n kanna riki ngkai ko arora baim n anga am ibuobuoki nakoia tabeman. Ngkai ko kabaei ikoakiia ake a kainnano ao n anga te kaitiaki n Ana Mwakuri ni Kamaiu nakoia ake a rawawata n aia bure, mwaakan te Uea e na kateimatoako. Bain a na arori ma ngkoe ni buokiia ao ni kakabwaia natin Tamara are I Karawa, n ikotaki ma naake n am utu.

Iai te butimwaii nakoira ae mim-tong ae katauraoaki n okira mwe-ngara. Imwiina ti na noori kakoroan bukin ana berita te Uea are ti tangaria. Bon Ngaia are e na butimwairia nako nakon te maiu are akea tokina ma Ngaia ao Tamara are I Karawa. Iesu Kristo e na kabwarabwara te kawai aei:

Ukeuke bwa kona uotarake ao ni katea ana Tion. Kawakin ana tua ni bwaai nako.

Ao ngkana ko kawakin ana tua ao n teimatoa ni karokoa te toki ao kona karekea te maiu ae akea tokina, are bon ana bwaintangira ae te kabanea ni korakora te Atua.¹⁵

Bwa naake a maiu a na bwaibwai n te aonaaba ao naake a mate a na motirawa man aia beku ao aia mwakuri e na iririia ao a na karekea te baunuea I aban Tamau are e a tia ni katauraoia ibukiia Iesu Kristo.¹⁶

I kakoaua bwa ti kona man te Tamnei n irii ana kakao Tamara are I Karawa: "Aio Natiu ae I kakatonga Irouna. Ongo Irouna!"¹⁷

Man Ana taeka ao Ana banna ni katooto, Kristo e a tia ni kaota nakoira arora ni kaan riki Nakoina. Ni kabane natin Tamara are I Karawa ake a rinea n rin rinanon te mata-roa n te bwabetito nako nanon Ana Ekaretia e na reke tibwangana n te

mai aei n reireinaki n Ana euang-kerio ao n ongo mai irouia Ana toro Ana kakao, "Nakomai Nakoiu."¹⁸

Ni kabane ana toro n te berita ae tabu inanon Abanueana iaon te aba ao n te aba n tamnei a na karekea Ana kairiri ioun te Tamnei ngkai a kakabwaiai ao ni buokiia tabeman Ibukina. Ao a na namakina Ana tangira ao ni kunea te kukurei ni kaan riki Nakoina.

Ngai te tia kakoaua ni Manga Utin te Uea ae koaua raoi n aron are I mena ikekei n te tairiki ma ana reirei ake uoman n ana auti iaon te kawai are Emauti. I atia bwa E maiu n aron naba Iotebwa Timiti ngke e noora te Tama ao te Nati n te ota ae raneanea n te ingabong n te buakonikai i Palmyra.

Aio ana Ekaretia ae koaua Iesu Kristo. Ti man ana kiing n te nakoanibonga are ioun Beretitenti Thomas S. Monson te mwaaka ibukira ni kabaeaki inanon utu ni maeka n aki toki ma Tamara are I Karawa ao te Uea Iesu Kristo. Ti na tei n te kabane ni bong ni Motikitaeka imatan te Tia Kamaiu, n itaramata ma ngaia. E na riki bwa te tai ni kakukurei ibukiia ake a kaan riki Nakoina n ana beku n te maiu aei. Bon te kakukurei n ongo taeka: "E tamaroa, au toro ae raoiroi ae kakaonimaki."¹⁹ I kaotia ni kakoaua n utin te Tia Kamaiu ao te Tia Kabooira n aran Iesu Kristo, amen.

BWAI AIKA A NA TARAAKI

1. Doctrine ao Covenants 88: 63
2. Tara Doctrine ao Covenants 6:20
3. "Abide with Me; 'Tis Eventide," *Hymns*, namba 165.
4. Ruka 24:5-7.
5. Mareko 16:7.
6. Ruka 24:15-18.
7. Ruka 24:25-27.
8. Ruka 24:28-29.
9. Ruka 24:32.
10. Ruka 24:46-48.
11. Motiae 18:8-11
12. Doctrine ao Covenants 84:88
13. Doctrine ao Covenants 100:1
14. Motiae 27:14.
15. Doctrine ao Covenants 14:6-7
16. Doctrine ao Covenants 59:2
17. Rongorongan—Iotebwa Timiti 1:17
18. Mataio 11:28.
19. Mataio 25:21.